

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärke:

Majandus- ja kommunikatsiooniminister
määrus
algtekst-terviktekst
01.07.2011
31.05.2013
RT I, 28.06.2011, 39

Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad

Vastu võetud 27.06.2011 nr 60

Määrus kehtestatakse „Liiklusseaduse” § 100 lõike 6 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrus reguleerib mootorsõidukijuhi (edaspidi *juht*), välja arvatud traktori- või liikurmasinajuhi, ettevalmistamist ja järelkoolituse läbiviimist ning kehtestab järgmised õppekavad:

- 1) B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava;
- 2) AM-kategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava;
- 3) A-kategooria, A1- ja A2-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava;
- 4) C-kategooria ja C1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava;
- 5) D-kategooria ja D1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava;
- 6) BE-, CE- ja DE-kategooria ning D1E- ja D1E-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava.

(2) Traktori- ja liikurmasinajuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning õppekavad kehtestatakse eraldi määrusega.

(3) Määrus ei reguleeri juhi ametialast ettevalmistamist.

§ 2. Juhi ettevalmistamise eesmärgid

(1) Juhi ettevalmistamine peab õpilasele andma teadmised, oskused ja hoiakud liikluses käitumiseks vastavalt taotletava kategooria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele.

(2) Juhi ettevalmistamise eesmärgiks on luua eeldused:

- 1) vastutustundliku juhi liikluskäitumise kujunemiseks;
- 2) juhi ohutu, iseseisva, teisi liiklejaid arvestava ja keskkonda säästva käitumise kujunemisele.

2. peatükk Juhi ettevalmistamise korraldus

1. jagu Üldsätted

§ 3. Juhi ettevalmistamine

(1) Juhi ettevalmistamine toimub esma- ja täiendusõppe korras liiklusteooriaõppe ja õppesõitude vormis.

(2) Esmaõppe korras valmistatakse ette B-, B1- või BC1-kategooria auto või A-, A1-, A2-kategooria mootorratta juhti.

(3) Täiendusõppe korras valmistatakse ette auto juhtimise õigust omavat isikut mis tahes teise kategooria või alamkategooria auto või mootorratta juhtimise õiguse saamiseks. Täiendusõppe korras valmistatakse ette ka siduripedaalita auto juhtimise õigust omavat isikut käsikäiguvahetusega auto juhtimise õiguse saamiseks.

(4) Juhil ettevalmistamist viib läbi mootorsõidukijuhi õpetaja (edaspidi *õpetaja*).

(5) AM-kategooria mootorsõidukijuhi ettevalmistamist võib läbi viia A-, A1- või A2-kategooria mootorsõiduki juhi koolitaja.

§ 4. Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu tundide ülesehitus

Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu tundide ülesehitus ning vahelduvus peavad tagama õppekavas ettenähtud teadmiste ja oskuste omandamise ning õpilase ettevalmistamise vastavalt juhi liiklusalastele kvalifikatsiooninõuetele.

§ 5. Liiklusteooria õppevorm

(1) Liiklusteooria õppevormiks on auditoorne või elektrooniline õppevorm. Liiklusteooriaõppe läbiviimiseks võib koolitaja lisaks auditoorsele ja elektroonilisele õppevormile kasutada ka praktilise töö tunde (edaspidi *praktikum*). Koolitaja võib juhi õppel kasutada täiendavalt ka iseseisvat õpet, mida ei arvestata vähimate õppemahtude hulka.

(2) Nõuded elektroonilise õppevormi õppekeskkonnale ja õppeprogrammile on sätestatud „Liiklusseaduse” § 112 lõike 3 alusel kehtestatud määruuses.

§ 6. Õppesõit

(1) Algastmeõppes, täiendusõppes ning keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi õppes võib õppesõidul õpetaja õpetada korraga ainult ühte õpilast.

(2) Õppesõidul peab õpilasel olema kaasas õpilase koolituskursuse õpingukaart (edaspidi ka *õpingukaart*).

(3) Iga õppesõidu alustamisel märgib õpetaja õpingukaardile õppesõidu läbiviimise kuupäeva, kellaaja ja õppekava kohase teema.

(4) Iga õppesõidu lõpus märgib õpetaja õpingukaardile õppesõidutundide arvu ja hinnangu õpilase oskuste kohta.

(5) Paberkaardil oleva õpingukaardi sissekannete õigsust kinnitavad õppesõidu lõpus õpilane ja õpetaja oma allkirjaga, elektroonilise õpingukaardi puhul toimub sõiduõppe sissekannete õigsuse kinnitamine elektroonilise õpingukaardi keskkonnas, millesse sisenemine nõuab õpetaja ja õpilase autentimist.

§ 7. Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu tundide kestus

Liiklusteooriaõppe auditoorse õppevormi ühe õppetunni kestus on 45 minutit ja õppesõidutunni kestus on 45 minutit. Õppesõidu tundide vahel peab olema puhkepaus vähemalt 15 minutit.

§ 8. Õpilasele tagasiside andmine

Õpilase ettevalmistuse taseme mitterahuldavate tulemuste korral peab koolitaja andma õpilasele õppeprotsessi käigus tagasisidet ja konsultatsioone, tagamaks juhile vajalike teadmiste ja oskuste omandamise.

§ 9. Juhil ettevalmistamise koolituskursuse lõpetamine eeldus

Juhil ettevalmistamise koolituskursuse lõpetamise eelduseks on õppekavas sätestatud õpiväljundite saavutamine.

2. jagu Juhil esmaõpe

§ 10. Juhil esmaõppe jagunemine

(1) Juhil esmaõpe jaguneb algastme õppeks ja lõppastme õppeks.

(2) Juhil esmaõpet teostatakse määruse lisas 1 toodud skeemi kohaselt.

(3) AM-kategooria mopeedijuhi esmaõpe toimub algastmes.

(4) B-kategooria auto piiratud juhil esmaõpe toimub algastmes.

§ 11. Juhhi esmaõppe algaste

(1) Juhhi esmaõppe algastme käigus peab juht omandama selliseid teadmised, oskused ja hoiakud, et ta oleks võimeline liikluses käituma vastutustundlikult, ohutult, teisi liiklejaid arvestavalt ja keskkonda säästvalt ning et ta oskaks juhina realistlikult oma sõiduuskust hinnata ja seda iseseisva juhina jätkuvalt edasi arendada.

(2) Juhhi esmaõppe algastme sisu ja minimaalsed mahud õppeteemade kaupa on sätestatud asjaomases õppekavas. Õppetöö minimaalne üldmaht mootorsõiduki kategooriate kaupa on toodud lisas 4.

(3) B-kategooria, B1-alamkategooria, A-kategooria ning A1-alamkategooria mootorsõiduki juhi esmaõppe algastme koolituskursuse pikkus on vähemalt kuus nädalat.

(4) Pärast õpetaja positiivse hinnangu andmist õpilase ettevalmistuse tasemele, mis lubab tal alustada sõiduõpet teeliikluses, teeb koolitaja õpilase õpingukaardile sellekohase märke.

(5) Juhhi esmaõppe algastme koolituskursuse käigus peab õpilane läbima „Liiklusseaduse” § 100 lõike 8 kohase esmaabikoolituse.

§ 12. Juhhi esmaõppe algastme pimedaja koolitus

(1) B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhi juhtimisõiguse saamiseks tuleb juhi esmaõppe algastme käigus läbida pimedaja koolitus.

(2) Kui esmaõppe algaste läbiti ajal, mil pole pimedaja aega, siis tuleb pimedaja koolitus läbida esimesel võimalusel pärast algastme läbimist või enne juhi lõppastme koolitust.

(3) Juhhi esmaõppe algastme pimedaja koolituse õppematerjal jaguneb ühele teooritunnile ja ühele sõidutunnile.

(4) Juhhi esmaõppe algastme pimedaja koolituse läbimise kohta teeb koolitaja asjakohase sissekande määruse koolituskursuse tunnistusele.

§ 13. Juhhi esmaõppe algastme libedasõidu riskivältimise koolitus

(1) B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhi juhtimisõiguse saamiseks tuleb juhi esmaõppe algastme käigus läbida libedasõidu riskivältimise koolitus.

(2) Libedasõidu riskivältimise koolituse eesmärk on luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit tee- ja ilmastikuoludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsuuna suunas.

(3) Libedasõidu riskivältimise koolituse õppematerjal jaguneb kahele teooriatunnile ja ühele sõidutunnile.

(4) Libedasõidu riskivältimise koolituse läbiviimisest peab koolitaja teavitama asukohajärgset Maanteeameti regiooni liiklusregistri bürood (edaspidi *liiklusregistri büroo*) kirjalikult vähemalt kaks tööpäeva enne õppesõidu toimumist. Teavitus peab sisaldama õpetajate nimesid ning õppesõidu toimumise aega ja kohta.

§ 14. Juhhi esmaõppe algaste üksikkorras ettevalmistamisel

(1) Üksikkorras võib ette valmistada AM-kategooria mopeedi ja piiratud juhtimisõiguse taotlejat ning A- ja B-kategooria ning A1-, A2- ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhtimise õiguse taotlejat juhi esmaõppe algastmel.

(2) Üksikkorras võib juhti ette valmistada ainult koolitaja juhendamisel.

(3) Üksikkorras õppida sooviv isik peab end registreerima koolitaja juures koos õpetajaga. Koolitaja peab neile tutvustama õppekava, õppematerjale ja -metoodikat ning koolitaja poolt läbiviidavate vahekontrollide ja hindamiste sagedust ja nõudeid.

(4) Üksikkorras ettevalmistamisel määrab õppetöö vormi ja õppetöö toimumise koha õpetaja.

§ 15. Juhhi esmaõppe algastme läbimise tõendamine

(1) Juhhi esmaõppe algastme läbimist tõendab koolituskursuse tunnistus ning koolitaja elektrooniliselt esitatud koolituskursuse tunnistuse andmed liiklusregistris.

(2) Lõikes 1 sätestatud kohaldatakse ka juhi esmaõppe algastme üksikkorras läbimise ja AM-kategooria mootorsõiduki juhi koolituse läbimise tõendamisele.

§ 16. Juhhi esmaõppe lõppaste

(1) Juhhi esmaõppe lõppaste hõlmab koolitaja juures omandatud sõiduuskuse iseseisvat edasiarendamist ja enesehinnangu väljakujundamist teeliikluse tingimustes. Lõppastme eesmärk on süvendada algastmes saadud teadmisi ja oskusi ning saavutada iseseisva juhina piisav liiklemise vilumus, mis annab valmiduse juhiloa saamiseks.

(2) Juhhi esmaõppe lõppaste algab pärast esmase juhiloa saamist. Juhhi esmaõppe lõppastme kestus on 23 kuud.

§ 17. Juhhi esmaõppe lõppastme koolitus

(1) Juhhi esmaõppe lõppastme koolituse (edaspidi *lõppastme koolitus*) eesmärk on ohutu liiklemise ja riske vältiva sõiduuskuse, teisi liiklejaid arvestava ning säästliku ja keskkonnasõbraliku sõiduviisi süvendamine.

(2) Lõppastme koolituse peab esmaõppe lõppastme raames läbima B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõiduki esmase juhiloa omanik.

(3) Lõikes 2 nimetatud isik peab lõppastme koolituse läbima enne esmase juhiloa vahetust juhiloa vastu. Lõppastme koolituse läbimiseks peab olema läbitud esmaõppe algastme pimedaja koolitus.

(4) B-kategooria auto piiratud juhtimisõiguse omaja peab läbima lõppastme koolituse siis, kui ta on vahetanud piiratud juhtimisõiguse juhiloa esmase juhiloa vastu.

(5) Lõppastme koolitus koosneb teooria- ja sõiduõppest ning selle minimaalne maht on toodud lisa 4.

(6) Lõppastme koolituse kaks teooriaõppe peab toimuma auditoorses vormis, millest libedasõidu riskivältimise teooriaõppe tund peab toimuma praktikumi vormis.

§ 18. Lõppastme koolituse libedasõidu riskivältimise koolitus

(1) Lõppastme koolituse raames peab läbima libedasõidu riskivältimise koolituse.

(2) Lõppastme koolituse libedasõidu riskivältimise koolituse õppematerjal jaguneb ühele praktikumi tunnile ja ühele sõidutunnile.

(3) Libedasõidu riskivältimise koolituse läbiviimisest peab koolitaja teavitama asukohajärgset liiklusregistri bürood kirjalikult vähemalt kaks tööpäeva enne õppesõidu toimumist. Teavitust peab sisaldama õpetajate nimesid ning õppesõidu toimumise aega ja kohta.

§ 19. Lõppastme koolituse läbiviimine

(1) Lõppastme koolitusel peab lisaks õpingukaardile õpilasel kaasas olema esmane juhiluba või isikut tõendav dokument.

(2) Juhhi lõppastme koolitust võib õpilase soovil ja koolitaja nõusolekul läbi viia ka õpilase kasutuses oleva autoga.

§ 20. Lõppastme koolituse läbimise tõendamine

Lõppastme koolituse läbimise kohta teeb koolitaja vastava sissekande koolituskursuse tunnistusele ja edastab asjaomased andmed elektrooniliselt liiklusregistrisse.

3. jagu

Juhhi täiendusõpe

§ 21. Juhhi täiendusõpe

(1) Juhhi täiendusõppe sisu ja minimaalsed mahud õppeteemade kaupa on sätestatud asjaomases õppekavas. Õppetöö minimaalne üldmaht mootorsõiduki kategooriate kaupa on toodud lisa 4.

(2) Kui õpilane taotleb viie aasta jooksul eelmise juhtimisõiguse saamisest lisaks olemasolevale mootorsõiduki juhtimise õigusele muu kategooria mootorsõiduki juhi juhtimisõigust, siis on koolitajal õigus vähendada tabelis 3 toodud liiklusteooriaõppe mahtusid osas, mis on ühine nii omandatud kui taotletava mootorsõiduki kategooria juhi õppel.

(3) Koolitaja võib alustada juhi täiendusõpet kuni kuus kuud enne „Liiklusseaduse” § 108 lõigetes 1 ja 2 toodud tähtaegu ja „Liiklusseaduse” §-s 103 kehtestatud vanuse alammäära täitumisel. Nimetatud nõue ei laiene käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud täiendusõppele.

(4) Juhhi täiendusõppe C-, D- ja CE-kategooria mootorsõiduki juhtimise õigust taotlevatele ajateenijale toimub vastavalt õppekavale ja Kaitseväge kehtestatud erikavale, mis sisaldab Kaitseväge tehnika ja tegevuse eripära käsitlevat teooria- ja sõiduõpet.

(5) „Liiklusseaduse” § 104 lõike 3 kohase ametikoolituse käigus toimunud juhtide ettevalmistamisel on õppetöö minimaalne maht juhtimisõiguse taotlemisel toodud lisas 4.

(6) „Liiklusseaduse” § 99 lõikes 6¹ toodud Eesti juhiloo taotlemiseks kehtetu välisriigi juhiloo alusel tuleb isikul läbida koolituskursus, mille maht teooriaõppel on vähemalt kolm õppetundi ning sõiduõppel vähemalt kaks sõidutundi. Koolitaja valib koolituskursuse õppeteemad lähtudes B-kategooria õppekava õppeteemadest.

§ 22. Juhhi täiendusõppe läbimise tõendamine

Täiendusõppe läbimist tõendab koolituskursuse tunnistus ning koolitaja elektrooniliselt esitatud koolituskursuse tunnistuse andmed liiklusregistris.

3. peatükk

Vastuvõtutingimused koolituskursusele

§ 23. Nõuded B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhi õpingute alustamiseks

Koolituskursusele võetakse õppima B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhtimisõigust taotlev isik, kelle alaline elukoht on Eestis ja kes on õppetöö alustamise ajaks vähemalt 15,5-aastane.

§ 24. Nõuded A-kategooria, A1- ja A2-alamkategooria mootorsõiduki juhi õpingute alustamiseks

Koolituskursusele võetakse õppima A-kategooria, A1- või A2-alamkategooria mootorsõiduki juhtimisõigust taotlev isik, kelle alaline elukoht on Eestis ja kes:

- 1) A1-alamkategooria sõiduki juhtimisõiguse taotlemisel on õppetöö alustamisel vähemalt 15,5 aastat vana;
- 2) A-kategooria, mille mootorivõimsus on kuni 25 kW sõiduki juhtimisõiguse taotlemisel on õppetöö alustamisel vähemalt 17,5 aastat vana;
- 3) A2-alamkategooria sõiduki juhtimisõiguse taotlemisel on õppetöö alustamisel vähemalt 17,5 aastat vana;
- 4) A-kategooria sõiduki juhtimisõiguse taotlemisel omab esmast juhiluba või juhiluba mis tahes kategooria auto juhtimiseks;
- 5) A-kategooria sõiduki juhtimisõiguse taotlemisel on õppetöö alustamisel vähemalt 20,5 aastat vana;
- 6) A-kategooria sõiduki juhtimisõiguse taotlemisel on õppetöö alustamisel vähemalt 23,5 aastat vana.

§ 25. Nõuded AM-kategooria mootorsõiduki juhi õpingute alustamiseks

Koolituskursusele võetakse õppima AM-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust taotlev isik, kelle alaline elukoht on Eestis ja kes õppetöö alustamisel on vähemalt 14-aastane.

§ 26. Nõuded C-kategooria ja C1-alamkategooria mootorsõiduki juhi õpingute alustamiseks

(1) Koolituskursusele võetakse õppima C-kategooria või C1-alamkategooria auto juhtimisõigust taotlev isik, kelle alaline elukoht on Eestis ja kes:

- 1) C-kategooria auto juhtimisõiguse taotlemisel on omanud vähemalt pool aastat B-kategooria või BC1-kategooria auto juhiluba arvestades kursusele taotluse esitamise kuupäevast;
- 2) C1-alamkategooria auto juhtimisõiguse taotlemisel on õppetöö alustamisel vähemalt 17 aastat vana;
- 3) C-kategooria auto juhtimisõiguse taotlemisel on õppetöö alustamisel vähemalt 20,5 aastat vana;
- 4) C-kategooria auto juhtimisõiguse taotlemisel on õppetöö alustamisel vähemalt 17,5 aastat vana, kui isik õpib „Autoveoseadusega” kehtestatud ühendatud ametikoolituse 280-tunnisel kursusel ning on antud kursuse raames läbinud juhi algastme koolituse.

(2) Lõikes 1 sätestatud vanuselised piirangud ei laiene ajateenijale, kes taotleb C-kategooria auto juhtimisõigust teenistusülesannete täitmiseks kaitseväge teenistuses viibimise ajal.

§ 27. Nõuded D-kategooria ja D1-alamkategooria mootorsõiduki juhi õpingute alustamiseks

(1) Koolituskursusele võetakse õppima D-kategooria või D1-alamkategooria bussi juhtimisõigust taotlev isik, kelle alaline elukoht on Eestis ja kes:

- 1) omab vähemalt B-kategooria juhiluba D-kategooria bussi juhtimisõiguse taotlemisel vähemalt poolteist aastat ning D1-alamkategooria bussi juhtimisõiguse taotlemisel vähemalt pool aastat, arvestades kursusele taotluse esitamise kuupäevast;
- 2) D1-alamkategooria bussi juhtimisõiguse taotlemisel on õppetöö alustamisel vähemalt 20,5 aastat vana;
- 3) D-kategooria bussi juhtimisõiguse taotlemisel õppetöö alustamisel vähemalt 20,5 aastat vana;

4) D-kategooria bussi juhtimisõiguse taotlemisel on õppetöö alustamisel vähemalt 23,5 aastat vana;
5) D1-alamkategooria bussi või D-kategooria bussi juhtimisõiguse taotlemisel on õppetöö alustamisel vähemalt 17,5 aastat vana, kui isik õpib „Autoveoseadusega” kehtestatud ühendatud ametikoolituse 280-tunnisel kursusel ning on antud kursuse raames läbinud juhi algastme koolituse.

(2) Lõikes 1 sätestatud vanuselised piirangud ei laiene ajateenijale, kes taotleb D-kategooria bussi juhtimisõigust teenistusülesannete täitmiseks kaitseväeteenistuses viibimise ajal.

§ 28. Nõuded BE-, CE- ja DE-kategooria ning C1E- ja D1E-alamkategooria mootorsõiduki juhi õpingute alustamiseks

(1) Koolituskursustele võetakse õppima BE-, CE-, C1E-, DE- või D1E-kategooria autorongi juhtimisõigust taotleb isik, kelle alaline elukoht on Eestis.

(2) BE-kategooria autorongi juhi koolituskursusele võib vastu võtta ka isiku, kellel on esmane juhiluba ja B-kategooria auto juhtimisõigus. BE-kategooria autorongi juhtimisõigus antakse isikule mitte varem kui juhiloa taotlemisel.

(3) CE- või DE-kategooria autorongi või C1E- või D1E-alamkategooria autorongi sõiduõpet võib läbi viia juhul, kui isikul on vastavalt C- või D-kategooria või C1- või D1-alamkategooria auto juhtimisõigus.

§ 29. Juhhi tervisetõend

Lisaks §-des 23–28 sätestatud nõuetele peab koolituskursusele vastuvõtmiseks isik omama taotletava kategooria mootorsõiduki juhtimist lubava märkega kehtivat tervisetõendit.

4. peatükk Õppekavad

1. jagu B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava

§ 30. Üldsäte

Õppekava määrab B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamiseks vajalikud õppeained, nende mahud ja õpiväljundid. Õppekava on toodud määruse lisas 5.

§ 31. Õppekava ülesehitus

(1) Õppekava on koostatud juhi ettevalmistamise süsteemi kirjeldava tabelina ja ainekaartidena.

(2) Juhhi esmaõppe algaste on ülesehitatud moodulipõhiselt. Moodul on õppekava sisuline liigitus, mis koondab õppeained läbi ainekaartide ühtseks eesmärgistatud õppekogumiks.

(3) Moodulite abil on juhi esmaõppe algastme teooria- ja sõiduõppe õppeained struktureeritud sisu ja valiku järjekorra alusel.

(4) Juhhi algastme esmaõppe jaguneb teooriaõppe ja sõiduõppe mooduliteks 1–3.

(5) Juhhi algastme esmaõppe läbiviimisel peab iga järgmise mooduli õpetamiseks olema saavutatud eelneva mooduli õpiväljundid.

§ 32. Juhhi koolitaja koostatav õppekava

(1) Juhhi koolitaja peab võtma käesoleva määrusega kehtestatava õppekava aluseks oma õppekava (edaspidi *koolitaja õppekava*) koostamisele.

(2) Koolitaja õppekava peab sisaldama järgmist informatsiooni:

- 1) õpetamise korralduslikud alused;
- 2) tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks;
- 3) hindamismeetodid ja nende kirjeldused (õpiväljundite saavutamise kontrollimine);
- 4) hindamiskriteeriumid ja nende kirjeldused (nõuded õppetulemuste hindamisele);
- 5) õppeainete läbimise ajaline plaan;
- 6) õppeaine mahud;
- 7) iseseisva töö sisu;
- 8) kohustusliku kirjanduse loetelu;

9) juhendaja roll ja võimalused juhendaja kaasamiseks juhi ettevalmistamisel täiendava sõidupraktika saamiseks.

(3) Koolitaja õppekava eesmärgid ja ainete õpiväljundid peavad olema kooskõlas § 2 lõigetes 1 ja 2 sätestatud juhi ettevalmistamise eesmärkidega.

(4) Õppetöö maht kajastatakse koolitaja õppekavas. Kui koolitaja kasutab õpet, kus auditoorne õppevorm on kombineeritud elektroonilise õppevormiga või need on kombineeritud praktikumiga, siis kajastatakse koolitaja õppekavas kõigi kasutatavate õppevormide mahud.

(5) Kui kasutatakse lõikes 4 nimetatud õpet, siis igas juhi algastme teooriaõppe moodulis peab läbi viima vähemalt kaks auditoorset õppetundi, kus käsitletakse määruse lisas 6 sätestatud teematikat.

(6) Koolitaja esitab kinnitatud koolitaja õppekava Maanteeametile registreerimiseks kümne tööpäeva jooksul pärast õppekava kinnitamist.

§ 33. B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise erisused

(1) Kui isik omab automaatkäiguvahetusega B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhtimisõigust ja juhiluba ning taotleb käsikäiguvahetusega B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust, peab ta läbima koolituse sõiduõppes vähemalt kahe sõidutunni mahus. Selles mahus antavas õppes peavad õppekavast olema hõlmatud õppeained, mis käsitlevad erisusi käsikäiguvahetusega mootorsõiduki juhi koolitamisel võrreldes automaatkäiguvahetusega mootorsõiduki juhi koolitamisega.

(2) Kui isik omab C- või D-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust ja juhiluba ning taotleb B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust, peab ta saama koolituse sõiduõppes vähemalt ühe sõidutunni mahus. Selles mahus antavas õppes peavad õppekavast olema hõlmatud õppeained, mis käsitlevad erisusi B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhi koolitamisel võrreldes C- või D-kategooria mootorsõiduki juhi koolitamisega.

(3) BC1-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust taotleb isik peab saama koolituse teooriaõppes vähemalt 40 õppetunni ja sõiduõppes 27 sõidutunni mahus, millest vähemalt kolm sõidutundi viiakse läbi C1-alamkategooria autoga. Selles mahus antav õpe peab lisaks õppekava õppeainetele hõlmama neid C1-alamkategooria auto õppekava õppeained, mis käsitlevad erisusi C1-alamkategooria mootorsõiduki juhi koolitamisel võrreldes B-kategooria mootorsõiduki juhi koolitamisega.

2. jagu

A-, AM-, C-, D-, BE-, CE-, ja DE-kategooria ning A1-, A2-, C1-, D1-, C1E- ja D1E-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekavad

§ 34. Õppekava sisu ja koolituskursuse läbimine

(1) Õppekava määrab juhi ettevalmistamiseks kohustuslikud õppeained ja nende mahud, vajalikud õppevahendid, meetodika ning juhi nõutavad teadmised, oskused ja käitumise. Õppekavad on kategooriate kaupa toodud määruse lisades 7–11.

(2) Pärast koolituskursuse läbimist peab õpilane:

- 1) teadma liiklusreegleid;
- 2) oskama jälgida liiklust;
- 3) oskama teha optimaalseid otsuseid;
- 4) oskama valitseda mootorsõidukit või autorongi;
- 5) oskama näha ja ennetada ohte;
- 6) oskama tegutseda riske vältides.

§ 35. Õpilase õpetamise ja hindamise kriteeriumid

(1) Õpilase koolitamisel peab arvestama, et koolitatakse suurema ohu allika valdajat liikluses, kes oma võimaliku väära käitumisega võib põhjustada ohuolukordi, millega võivad kaasned kahtlused tagajärjed.

(2) Mopeedi- ja mootorrattajuhi ettevalmistamisel peab lisaks lõikes 1 sätestatule arvestama, et koolitatakse inimest, kes hakkab teeliikluses sõidukijuhina osalema vähekaitstud liiklejana.

(3) Õpilase omandatud hoiakud ja suhtumine kaasliiklejatesse ning keskkonda, tema teadmised ja sõiduvilumus peavad kindlustama turvalisuse nii endale kui teistele liiklejatele.

(4) Õpilase koolitamisel tuleb enne järgmist õppeetappi kontrollida tema eelnevalt omandatud teadmisi ja oskusi, mis on vajalikud õppeprotsessi ohutuse tagamiseks ja häireteta kulgemiseks. Vajaduse korral tuleb anda lisakoolitust.

(5) Teoreetiliste teadmiste kontrollimisel tuleb erilist rõhku panna õpilase arusaamisele ohtlike liiklusolukordade tekkemehhanismist ja liiklusreeglite tundmisele ning riskide vältimisele.

(6) Mopeedijahi teoreetiliste teadmiste kontrollimisel tuleb lisaks rõhku panna liikluskeskkonna ja nende liiklusolude heale tundmisele, kus mopeedijuht sagedamini sõidab.

(7) Bussijahi teoreetiliste teadmiste kontrollimisel tuleb lisaks rõhku panna:

- 1) teiste liiklejate suhtes positiivse hoiaku väljakujunemist ja bussijahi tegevuse psühhofüsioloogiliste aluste tundmist;
- 2) sõitjateveo kohta käivate nõuete tundmist ja sõitjateveole iseloomulike turvameetmete rakendamist.

(8) Mootorsõiduki ja autorongi ehituse tundmise hindamisel on põhiline õpilase oskus määrata mootorsõiduki või autorongi tehno seisundi vastavust liiklusohutus- ja keskkonnanõuetele ning oskus võimaluse korral viga kõrvaldada.

(9) Sõiduuskuse hindamisel, eriti enne õppesõidu alustamist liikluses, peab õpetaja veenduma õpilase võimes mootorsõidukit või autorongi laitmatult juhtida. Sõiduuskust hinnatakse asjaomase vahekontrolli teostamisega. Vahekontrollil ei ole harjutuste aeg piiratud.

(10) Bussijahi sõiduuskuse hindamisel arvestatakse:

- 1) bussi juhtseadiste käsitlemist;
- 2) kaitsliku sõiduviisi valdamist ja ohutute sõiduvõtete kasutamist;
- 3) mitmesugustes liiklusolukordades orienteerumist;
- 4) lugupidavat suhtumist teistesse liiklejatesse ja sõitjatesse;
- 5) sõidu sujuvust ja sõitjatele sõidumugavuse tagamist.

§ 36. Turvanõuded A-, AM-kategooria ja A1-, A2-alamkategooria mootorsõiduki õppesõidul

(1) Õppesõidul peab õpilasel seljas olema eredavärviline valgustpeegeldav vest ja turvariietus. Valgustpeegeldava vesti seljaosal peab olema õppesõidu tunnusmärk.

(2) Õpilane peab õppesõidul kasutama nõuetele vastavat sobiva suurusega motokiivrit, motosaapaid või muid kinnised hüppeliigese kaitsega saapaid, motokindad ja vähemalt põlve-, õla- ning küünarliigesekaitsemed.

§ 37. A-kategooria ja A1- ning A2-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise erisused

Kui isik omab B-, C- või D-kategooria mootorsõiduki juhtimise õigust ja juhiluba ning taotleb mootorratta juhtimisõigust, peab ta saama mootorratta juhi ettevalmistuse teooriaõppes vähemalt kümne õppetunni ja sõiduõppes kümne sõidutunni mahus. Selles mahus antavas õppes peavad A-kategooria ja A1-, A2-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekavast olema hõlmatud õppeained, mis käsitlevad erisusi mootorratta juhi ettevalmistamisel võrreldes B-, C- või D-kategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamisega.

§ 38. C-kategooria ja C1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise erisused

(1) Kui C-kategooria auto juhtimisõigust taotleb isik omab BC1-kategooria auto juhtimisõigust ja juhiluba, peab isik saama ettevalmistuse teooriaõppes vähemalt 5 õppetunni ja õppesõidus 5 õppesõidutunni mahus. Selles mahus antavas õppes peavad C-kategooria ja C1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekavast olema hõlmatud õppeained, mis käsitlevad erisusi C-kategooria auto juhi ettevalmistamisel võrreldes C1-alamkategooria auto juhi ettevalmistamisega.

(2) Ajateenija, kes taotleb C-kategooria auto juhtimisõigust Kaitseväes teenistusülesannete täitmiseks, peab saama C-kategooria ja C1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekavale lisaks Kaitseväes kehtestatud erikava kohase teooriaõppe vähemalt 10 õppetunni ja sõiduõppe 5 sõidutunni ulatuses.

§ 39. D-kategooria ja D1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise erisused

(1) Ajateenija, kes taotleb D-kategooria või D1-alamkategooria mootorsõiduki juhtimise õigust Kaitseväes teenistusülesannete täitmiseks, peab lisaks D-kategooria ja D1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekavale läbima Kaitseväe kehtestatud erikava kohase väljaõppe.

(2) Kui D-kategooria bussi juhtimisõigust taotleb isik omab D1-alamkategooria bussi juhtimisõigust ja juhiluba, peab isik saama ettevalmistuse teooriaõppes vähemalt 10 õppetunni ja sõiduõppes vähemalt 5 sõidutunni mahus. Selles mahus antavas õppes peab D-kategooria ja D1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekavast olema hõlmatud õppeained, mis käsitlevad erisusi D-kategooria bussijahi ettevalmistamisel võrreldes D1-alamkategooria bussijahi ettevalmistamisega.

§ 40. BE-, CE-, DE-kategooria ning C1E- ja D1E-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise erisused

Ajateenija, kes taotleb CE-kategooria autorongi juhtimisõigust Kaitseväes teenistusülesannete täitmiseks, peab läbima lisaks BE-, CE-, DE-kategooria ning C1E- ja D1E-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekavale Kaitseväe kehtestatud erikava kohase teooriaõppe vähemalt 10 õppetunni ja sõiduõppe vähemalt 5 sõidutunni ulatuses.

5. peatükk Juhi järelkoolitus

§ 41. Juhi järelkoolituse eesmärk ja sisu

(1) Järelkoolituse eesmärk on esmast juhiluba omava juhi seaduskuuleka liikluskäitumise kujundamine läbi nõustamise protsessi kaasliiklejaid arvestava ja ohutu liikluskäitumise taastamiseks.

(2) Järelkoolituse käigus toimub juhi eneseregulatsiooni oskuste arendamine, isiklike riskitegurite hindamine, erinevate konfliktolukordade läbimängimine, liikluses käitumise osas vastutustunde tõstmine ja sellega seotud probleemide tajumise parandamine, joojnuna liikluses osalemise vältimiseks oma käitumise korrigeerimine ja ohutu liiklemise aluseks olevate teadmiste laiendamine ning süvendamine.

(3) Järelkoolitus koosneb:

- 1) alkoholi või narkojoobes juhtimise eest karistatud juhtide koolitusest;
- 2) üldiste riskikäitumise ilmingutega juhtide koolitusest, kelle mootorsõiduki juhtimisõigus on korduvalt ära võetud;
- 3) üldiste riskikäitumise ilmingutega juhtide koolitusest, kelle mootorsõiduki juhtimisõigus on esmakordselt ära võetud.

§ 42. Juhi järelkoolituse korraldaja

(1) Juhi järelkoolitust korraldab:

- 1) kõrgkool, mis omab Haridus- ja Teadusministeeriumi koolitusluba mootorsõidukijuhi õpetaja või liiklusohutuse spetsialisti koolitamiseks;
- 2) mootorsõidukijuhi koolitaja, kes omab Haridus- ja Teadusministeeriumi koolitusluba mootorsõidukijuhi koolitamiseks.

(2) Järelkoolituse läbiviimisest peavad lõike 1 punktis 1 ja 2 nimetatud asutused teavitama asukohajärgset liiklusregistri bürood kirjalikult vähemalt üks tööpäev enne järelkoolituse alustamist. Teavitus peab sisaldama järelkoolitusel osalevate isikute ja järelkoolituse tegijate nimesid ning informatsiooni järelkoolituse toimumise kohta ja aja kohta.

§ 43. Juhi järelkoolituse kursuseprogramm

(1) Järelkoolituse kursuseprogrammi koostab järelkoolituse korraldaja vastavalt § 41 lõikes 3 sätestatud sihtrühmale ja see peab sisaldama:

- 1) selgitust, millistele teooriatele ja teaduslikele alustele tuginedes on kursuseprogramm koostatud;
- 2) kontaktõppe tundide arvu, iseseisva töö sisu ja mahtu;
- 3) kursuse eesmärki;
- 4) kursusel kasutatavate õppematerjalide loetelu, mis aitab saavutada seatud eesmäärke;
- 5) koolituse ajakava.

(2) Järelkoolitust võib korraldada Maanteeameti poolt registreeritud kursuseprogrammi alusel.

§ 44. Juhi järelkoolituse läbiviimise vorm ja kestus

(1) Järelkoolitus viiakse läbi grupitöö vormis, kus koolitusgrupi suurus ei tohi olla alla 6 ja ületada 12 isikut. Põhjustatud juhtudel võib järelkoolituse läbi viia ka üksikkorras.

(2) Järelkoolituskursuse kestus on vähemalt 16 akadeemilist tundi. Järelkoolitus koosneb vähemalt neljast loengumoodulist, mille vahe peab olema vähemalt üks nädal.

(3) Järelkoolitus viiakse läbi tervisekaitse nõuetele vastavas õpperuumis.

§ 45. Juhil järelkoolituse läbimine

Kui järelkoolitusel osaleja ei ole kõigist koolituse loengutest osa võtnud või on keeldunud koolitusel antud ülesandeid täitmast, siis loetakse järelkoolitus mitteläbituks.

§ 46. Järelkoolituse tegija

(1) Järelkoolitust viib läbi:

1) psühholoog (edaspidi *nõustaja*), kes on läbinud § 42 lõike 1 punktis 1 nimetatud kõrgkooli juhendamisel liiklusõigusrikkujate täienduskoolitaja aluskoolituse vähemalt 120 akadeemilise tunni mahus ning kes on saanud Maanteeameti tunnustuse järelkoolituse läbiviimiseks või

2) järelkoolitaja, kes vastab „Liiklusseaduse” §-s 118 õpetajale esitatud nõuetele ning on läbinud käesoleva määruse § 42 lõike 1 punktis 1 toodud kõrgkooli juhendamisel liiklusõigusrikkujate täienduskoolitaja aluskoolituse vähemalt 120 akadeemilise tunni mahus ning kes on saanud Maanteeameti tunnustuse järelkoolituse läbiviimiseks.

(2) Nõustaja võib järelkoolitust läbi viia § 41 lõikes 3 punktides 1–3 nimetatud isikutele.

(3) Järelkoolitaja võib järelkoolitust läbi viia § 41 lõike 3 punktis 3 nimetatud isikutele.

§ 47. Nõuded nõustajale ja järelkoolitajale

(1) Nõustajal peab olema B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigus.

(2) Nõustaja peab:

1) teadma juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõudeid, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava ning keskkonnasõbraliku liiklemise põhimõtteid;

2) omama teadmisi, oskusi ja kogemusi juhtide liiklusalase väär- ja riskikäitumise hindamiseks ning korrigeerimiseks, kasutades psühholoogilisi meetodeid;

3) omama teadmisi, oskusi ja kogemusi alkoholi- ja teiste meelemürkide mõju all sõidukit juhtinud isikute käitumise korrigeerimiseks, kasutades selleks psühholoogilisi meetodeid;

4) omama teadmisi ja oskusi arvestada individuaalsete erinevuste mõju liikluskäitumisele, sotsiaalse mõjustamise võtteid, meetodeid liiklusohutusele suunatud hoiakute kujundamisel, riskeeriva käitumise põhjusi ja selle ennetamise võimalusi, psühhoaktiivsete ainete mõju liikluskäitumisele;

5) läbima igal aastal vähemalt ühepäevase oma eriala spetsiifikast tuleneva nõustamisalase täienduskoolituse, mille kohta esitatakse Maanteeametile vastav tunnistus või õiend.

(3) Järelkoolitaja peab:

1) oskama pöörata tähelepanu kursusel osalejate liikluses esinevatele probleemidele eesmärgiga vähendada teadmiste ja oskuste defitsiidist tulenevat riskikäitumist;

2) analüüsida kursusel osalejate liikluses esinevaid probleeme ning õpetamisprotsessi abil suunata neid ohutumale ja teisi liiklejaid arvestavale liikluskäitumisele;

3) teadma ja oskama selgitada grupi mõju liikluskäitumisele, riskeeriva käitumise põhjusi ja selle ennetamise võimalusi;

4) läbima igal aastal vähemalt ühepäevase oma eriala spetsiifikast tuleneva täienduskoolituse, mille kohta esitatakse Maanteeametile vastav tunnistus või õiend.

6. peatükk Õppedokumentatsioon

§ 48. Nõuded õppedokumentatsioonile

(1) Koolitaja peab väljastama õpilasele koolituskursuse õpingukaardi ja koolituskursuse läbimisel koolituskursuse tunnistuse. Koolituskursuse õpingukaardile kantavate andmete loetelu on toodud lisa 2 ja koolituskursuse tunnistusele kantavate andmete loetelu lisa 3.

(2) Koolitajal peab olema õpilaste registreerimisleht juhi esmaõppe, täiendusõppe või juhi lõppastme koolituse läbiviimiseks. Registreerimisleht peab sisaldama:

1) koolitaja nime ja rekvisiite;

2) õpperühma numbrit;

3) õpitava mootorsõiduki kategooriat;

4) õppetöö alguse ja lõpu aegu;

5) õppetöö toimumise kuupäev ja kellaeg;

6) mootorsõidukijuhi õpetaja ees- ja perekonnanime ning isikukoodi või sünniaega;

7) õpilaste ees- ja perekonnanimesid, isikooide või sünniaegu.

(3) Lõikes 2 nimetatud andmete õigsus peab olema koolitaja poolt kinnitatud.

(4) Koolitajal peab olema õppetöö päevik. Õppetöö päevik peab sisaldama:

1) õpperühma numbrit;

- 2) õpetatava mootorsõiduki kategooriat;
- 3) õpilaste ees- ja perekonnanimed;
- 4) mootorsõidukijuhi õpetaja ees- ja perekonnanime;
- 5) õppetöö alguse ja lõpu kuupäeva;
- 6) märkeid liiklusteooriaõppes osavõtu kohta;
- 7) andmeid õppeteemade läbimise kohta;
- 8) tundide arvu;
- 9) õpetaja kinnitust õppetöö päevikus sisalduvatele andmetele kohta.

(5) Koolitajal peab olema mootorsõidukijuhi koolituskursuse tunnistuste väljaandmise register. Register peab sisaldama:

- 1) tunnistuse seeriat ja numbrit;
- 2) tunnistuse saaja ees- ja perekonnanime ning isikukoodi;
- 3) õpitud mootorsõiduki kategooriat;
- 4) tunnistuse väljaandmise kuupäeva;
- 5) tunnistuse saaja kinnitust tunnistuse kättesaamise kohta.

(6) Koolitajal peab olema õpingukaartide väljaandmise register. Register peab sisaldama:

- 1) õpingukaardi seeriat ja numbrit;
- 2) õpingukaardi saaja ees- ja perekonnanime ja isikukoodi või sünniaega;
- 3) õpitava mootorsõiduki kategooriat;
- 4) õpingukaardi väljaandmise kuupäeva;
- 5) õpingukaardi saaja kinnitust õpingukaardi kättesaamise kohta.

(7) Dokumente ja andmeid võib pidada ja säilitada elektrooniliselt või paber kandjal.

(8) Lõigetes 1, 2 ja 4–6 sätestatud dokumente ja andmeid peab koolitaja säilitama viis aastat. Elektrooniliselt säilitatavad dokumendid peavad olema koolitaja poolt digitaalselt allkirjastatud.

§ 49. Nõuded järelkoolituse õppedokumentatsioonile

(1) Järelkoolituse korraldajal peab olema järelkoolituse koolituskursusel osalejate registreerimisleht. Registreerimisleht peab sisaldama:

- 1) järelkoolituse tegija nime;
- 2) järelkoolituse koolituskursusel osalejate ees- ja perekonnanimesid, isikukoode või sünniaegu;
- 3) koolituskursuse alguse ja lõpu aegu;
- 4) koolituskursuse toimumise kuupäevi ja kellaaegu;
- 5) koolituskursuse toimumise asukohta;
- 6) järelkoolituse koolituskursusel osaleja kinnitust koolituskursuse loengutes osalemise kohta.

(2) Järelkoolituse läbiviijal peab olema järelkoolituse koolituskursuse lõpetamise protokoll. Protokoll peab sisaldama:

- 1) järelkoolituse tegija nime;
- 2) protokoll number;
- 3) protokoll vormistamise kuupäeva;
- 4) järelkoolituse koolituskursusel osalejate ees- ja perekonnanimesid ning isikukoode või sünniaegu;
- 5) infot kasutatud liikluspsühholoogilise nõustamise meetodika kohta.

(3) Lõikes 2 nimetatud protokoll peab olema kinnitatud järelkoolituse tegija allkirjaga.

(4) Järelkoolituse korraldajal peab olema § 43 kohane järelkoolituse kursuseprogramm.

(5) Lõigetes 1, 2 ja 4 nimetatud dokumente peab järelkoolituse korraldaja säilitama viis aastat. Dokumente ja andmeid võib säilitada elektrooniliselt või paber kandjal. Elektrooniliselt säilitatavad dokumendid peavad olema digitaalselt allkirjastatud.

§ 50. Andmete esitamine Maanteeametile

(1) Paragrahvi 48 lõikes 1 sätestatud registreerimislehele kantavad andmed peab koolitaja esitama elektrooniliselt asukohajärgsele liiklusregistri büroole hiljemalt kolme tööpäeva jooksul pärast õppetöö algust. Isikute, kes osalevad koolitusel oma teadmiste või oskuste täiendamiseks, mille eesmärgiks ei ole juhtimisõiguse taotlemine, andmete esitamine liiklusregistri büroole ei ole nõutud.

(2) Koolitaja peab esitama elektrooniliselt andmed mootorsõidukijuhi koolituskursuse lõpetanu kohta koolituskursuse tunnistuse väljaandmise päeval või hiljemalt järgmisel tööpäeval koolitaja asukohajärgsele liiklusregistri büroole. Juhi esmaõppe lõppastme koolituse läbimise andmed peab esitama mootorsõidukijuhi koolituskursuse tunnistusele asjakohase kande tegemise päeval või hiljemalt järgmisel tööpäeval.

- (3) Lõike 2 kohaselt esitatavad andmed peavad sisaldama:
- 1) koolituskursuse tunnistuse seeriat ja numbrit;
  - 2) koolituskursuse tunnistuse väljaandmise kuupäeva;
  - 3) juhi ettevalmistuse liiki – esmaõpe, esmaõppe lõppaste või täiendusõpe;
  - 4) koolituskursuse tunnistuse saanud isiku ees- ja perekonnanime ning isikukoodi;
  - 5) õpitud mootorsõiduki kategooriat.

(4) Järelkoolituse korraldaja peab esitama andmed järelkoolituse lõpetanute kohta elektrooniliselt Maanteeametile hiljemalt järelkoolituse lõppemisele järgneva kolme tööpäeva jooksul. Andmed peavad sisaldama järelkoolituse lõpetanute ees- ja perekonnanime, isikukoodi ning järelkoolituse koolituskursuse lõpetamise protokollini numbrit.

7. peatükk Rakendussätted

§ 51. Üleminekusätted

(1) Enne käesoleva määruse jõustumist kehtinud mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekava alusel võib koolitaja õpilasi mootorsõidukijuhi esma- ja täiendusõppele registreerida kuni 2011. aasta 31. juulini.

(2) Enne käesoleva määruse jõustumist kehtinud mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekava alusel võib § 3 lõikes 1 sätestatud mootorsõidukijuhi esma- ja täiendusõpet läbi viia kuni 2011. aasta 30. septembrini.

§ 52. Varasemate õigusaktide kehtetuks tunnistamine

Järgmised määrused tunnistatakse kehtetuks:

- 1) Teede- ja sideministri 20. aprilli 2001. a määrus nr 42 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise eeskiri ja mootorsõidukijuhi juhendaja tunnistuse vorm ning väljaandmise kord” (RTL 2001, 55, 761; 2008, 86, 1195);
- 2) Teede- ja sideministri 5. juuni 2001. a määrus nr 62 „B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise riiklik õppekava” (RTL 2001, 72, 979; 2010, 4, 63);
- 3) Teede- ja sideministri 19. juuli 2001. a määrus nr 84 „A-kategooria ja A1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise riiklik õppekava” (RTL 2001, 96, 1327; 2009, 80, 1166);
- 4) Teede- ja sideministri 24. mai 2001. a määrus nr 56 „C-kategooria ja C1-alamkategooria mootorsõidukijuhi ettevalmistamise riiklik õppekava” (RTL 2001, 67, 912; 2005, 74, 1049);
- 5) Teede- ja sideministri 24. mai 2001. a määrus nr 55 „D-kategooria ja D1-alamkategooria mootorsõidukijuhi ettevalmistamise riiklik õppekava” (RTL 2001, 67, 911; 2005, 74, 1049);
- 6) Teede- ja sideministri 24. mai 2001. a määrus nr 54 „BE-, CE- ja DE kategooria mootorsõidukijuhi ettevalmistamise riiklik õppekava” (RTL 2001, 67, 910; 2005, 74, 1049).

§ 53. Määruse jõustumine

- (1) Paragrahv 13 jõustub 2012. aasta 1. jaanuaril.
- (2) Paragrahvi 24 punkt 2 kehtib kuni 2013. aasta 18. jaanuarini.
- (3) Paragrahvi 24 punkt 3 jõustub 2013. aasta 19. jaanuaril.
- (4) Paragrahvi 24 punkt 5 kehtib kuni 2013. aasta 18. jaanuarini.
- (5) Paragrahvi 24 punkt 6 jõustub 2013. aasta 19. jaanuaril.
- (6) Paragrahvi 27 lõike 1 punkt 3 kehtib kuni 2013. aasta 18. jaanuarini.
- (7) Paragrahvi 27 lõike 1 punkt 4 jõustub 2013. aasta 19. jaanuaril.

Juhan Parts
Minister

Marika Priske
Kantsler

[Lisa 1](#) Juhi esmaõppe korraldus

[Lisa 2](#) Koolituskursuse õpingukaart

[Lisa 3](#) Mootorsõidukijuhi koolituskursuse tunnistus

[Lisa 4](#) Õppetöö mahud

[Lisa 5](#) B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava

[Lisa 6](#) Psühholoogilise nõustamise kallakuga aktiivõpe autojuhikoolituse õppekava mooduli temaatika

[Lisa 7](#) AM-kategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava

[Lisa 8](#) A-kategooria, A1- ja A2-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava

[Lisa 9](#) C-kategooria ja C1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava

[Lisa 10](#) D-kategooria ja D1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava

[Lisa 11](#) BE-, CE- ja DE-kategooria ning D1E- ja D1E-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava